

ARVIOINTIKERTOMUS 2024

Sisällys

1	TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA	2
1.1	Tehtävät, toiminnan tarkoitus ja tavoitteet	2
1.2	Tarkastuslautakunnan kokoonpano	2
1.3	Tilintarkastaja	3
1.4	Toimintamuodot.....	4
2	VUODEN 2023 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY	4
3	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI	5
3.1	Yleistä	5
3.2	Strategiset tavoitteet.....	5
3.3	Toiminnalliset tavoitteet	6
3.3.1	Kunnanhallitus	6
3.3.2	Sivistyslautakunta	8
3.3.3	Tekninen lautakunta	10
3.4	Taloudelliset tavoitteet	11
3.4.1	Talous.....	11
3.4.2	Investoinnit.....	11
3.4.3	Lainat ja vakavaraisuus	11
3.5	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	11
4	KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	12
5	HENKILÖSTÖ	13
6	YHTEENVETO	15

1 TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA

1.1 Tehtävät, toiminnan tarkoitus ja tavoitteet

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä. Kuntalain (410/2015) 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Siikajoen kunnan hallintosäännön 67 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on lisäksi:

- seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnoin hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
- tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lisäksi tarkastuslautakunta valmistelee valtuustolle tilinpäätöksen hyväksymiseen ja vastuuvapauden myöntämiseen liittyvät asiat. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kunkin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä.

1.2 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Valtuusto on valinnut toimikaudeksi 2021–2025 tarkastuslautakunnan, joka on toiminut seuraavassa kokoonpanossa:

Jäsenet:	Varajäsenet:
Pauli Nikula, puheenjohtaja	Kaisa Ranta
Sinikka Eirola, varapuheenjohtaja	Asta Halonen
Tuomo Kiela	Tuomas Ketola
Saila Juutilainen	Mauri Krankkala
(5.4.2023 saakka, KVALT 5.4.2023 § 32)	
Aira Krankkala	Mauri Krankkala
(5.4.2023 alkaen, KVALT 5.4.2023 § 32)	
Heikki Keskitalo	Seppo Mällinen

Kuntalain (410/2015) 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja. Päätökset lautakunnassa on tehty puheenjohtajan esittelystä. Lautakunnan sihteerinä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut 01/2023 alkaen palvelusihteeri Päivi Klasila.

Tarkastuslautakunnan jäsenten esteellisyydet on huomioitu arviointikertomuksen laadinnassa.

Kirkkokukkula

1.3 Tilintarkastaja

Valtuusto valitsi 4.10.2018 § 90 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab:n ajalle 1.1.2019 - 31.5.2022 (vuodet 2019 - 2021) ja optio 1.6.2022 - 31.5.2025 (vuodet 2022 - 2024). Tarkastuslautakunta hyväksyi kokouksessaan 15.11.2022 § 67 option käyttöön. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Juha Väärälä ja avustavana tilintarkastajana Katja Koivuniemi.

Tilintarkastusyhteisö on kilpailutettu syksyllä 2024. Valtuusto valitsi 17.10.2024 § 90 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab:n tilikaudille 2025 – 2027 sekä optio tilikaudille 2028 – 2030.

Kuntalain (410/2015) 123 §:n mukaan tilintarkastajan on tarkastettava:

- onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita;
- onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Vuoden 2024 tilintarkastus on sisältänyt perusmuodossaan 15 tarkastuspäivää. Tarkastuspäivistä on tehnyt vastuullinen tarkastaja JHT, KHT Juha Väärälä 70 % ja avustava tilintarkastaja Katja Koivuniemi 30 %. Tilintarkastuksesta tehdyn sopimuksen mukaisesti tilintarkastaja on raportoinut lautakunnalle tilintarkastusohjelman toteutumisesta ja keskeisimmistä tarkastushavainnoista.

1.4 Toimintamuodot

Tarkastuslautakunta kokoontui kahdeksan kertaa vuoden 2024 aikana. Lisäksi vuoden 2024 arviointia on tehty 5 kokouksessa vuonna 2025.

Tarkastuslautakunta on osallistunut kokonaisuudessaan kaikkien osa-alueiden arviointiin esteellisyydet huomioiden sekä tarkastuslautakunnassa vuonna 2021 sovittujen päävastuualueiden pohjalta:

- Sivistyslautakunta: Aira Krankkala ja Tuomo Kiela
- Tekninen lautakunta: Sinikka Eirola ja Heikki Keskitalo
- Kunnanhallitus: Pauli Nikula
- Konsernijohto ja tytäryhteisöt: kaikki jäsenet

Arviointia varten tarkastuslautakunta on laatinut toimikaudekseen arviointisuunnitelman vuonna 2021 ja tarkemman arviointiohjelman kullekin vuodelle erikseen. Arviointisuunnitelman mukaan vuoden 2024 arvioinnin pääpaino on sivistyslautakunnassa.

Helmikuussa 2024 tarkastuslautakunta kävi tutustumassa sivistystoimen uuteen kiinteistöön, Paavolan monitoimitaloon, jossa toimii päiväkotia, alakoulu ja lähikirjasto. Lautakunnan arviointiohjelman mukaan tarkastuslautakunta kuuli marraskuussa kirjasto- ja kulttuurijohtaja Tuula Kuoppamäen esittelyn kunnan kirjasto- ja kulttuuripalveluista sekä sivistysjohtaja Juha Isomaan esittelyn sivistystoimen ajankohtaisista asioista ja sen hetkisen tilanteen toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta. Helmikuussa 2025 tarkastuslautakunta kuuli nuorisohjaaja Tanja Näsäsen esittelyn kunnan nuorisopalveluista ja tutustui Siikajoen nuorisotoimen uusiin tiloihin Nuortentalo Waloona ja Nuorten Moottoripajaan. Kevään 2025 aikana tarkastuslautakunta kuuli sivistysjohtajan, teknisen johtajan, kunnanjohtajan ja vs. hallintojohtajan esittelyt omien hallintokuntiensa toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta vuonna 2024.

2 VUODEN 2023 ARVIOINTIKERTOMUKSEN KÄSITTELY

Valtuusto merkitsi vuoden 2023 arviointikertomuksen tiedoksi 18.06.2024 § 66 ja pyysi kunnanhallitusta käsittelemään ja antamaan vastineet kertomuksen havaintoihin sekä raporttoimaan havaintojen aiheuttamista toimenpiteistä valtuustolle elokuun 2024 loppuun mennessä. Kunnanhallitus on käsitellyt ja antanut vastineen arviointikertomukseen 12.08.2024 § 220. Valtuusto on käsitellyt vastineen 05.09.2024 § 80 ja tarkastuslautakunta on merkinnyt sen tiedoksi 30.09.2024 § 56. Tarkastuslautakunta pitää vastinetta olennaisilta osin riittävänä.

3 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

3.1 Yleistä

Talousarviossa määriteltujen tavoitteiden ja toimintakertomuksessa esitettyjen tavoitteiden toteutumisen esittäminen vaihtelee osastoittain. Tarkastuslautakunta on laatinut arviointikertomuksen haastattelujen, esittelyjen ja vierailujen pohjalta. Lisäksi arviointikertomuksen laatimista varten lautakunta on tutustunut vuoden 2024 talousarvioon, kunnanhallituksen allekirjoittamaan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen, kunnanhallituksen hyväksymään henkilöstökertomukseen 2024 sekä valtuustossa 25.1.2024 § 4 hyväksytyyn laajaan hyvinvointikertomukseen. Arvioinnin pohjana ovat lisäksi olleet tilintarkastajan raportit ja sisäisten tarkastajien raportit.

3.2 Strategiset tavoitteet

Siikajoen kuntastrategia on hyväksytty valtuustossa 27.4.2023 § 44. Kunnan visiona on ”Siikajoki on turvallinen kasvun paikka”.

Strategiset painopisteet	Tarkastuslautakunnan arvio
Elämänlaatu ja yhteisöllisyys <i>Turvallinen, hyvä elämä Siikajoella</i>	Strategian tavoitteet vaikeasti mitattavissa.
Asumisen vetovoima <i>Siikajoki on turvallinen paikka elää, asua ja yrittää</i>	Vuonna 2024 väkimäärän vähentyminen on hidastunut. Vanhoja rivitaloja on purettu pois.
Elinvoima ja työllisyys <i>Kunta tarjoaa joustavia ratkaisuja yrityksille</i>	Työttömyys kasvoi. Työttömiä oli 2 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Raahen Seudun Kehitys on tehnyt kyselyn yrittäjille. Siikajoen yrittäjillä oli positiivisempi näkemys kasvutavoitteissa kuin muilla seutukunnan yrittäjillä. Yritysten lukumäärä +3.
Uudistumiskykyinen kuntaorganisaatio <i>Hyvä johtaminen ja toimiva organisaatio johtavat onnistumiseen</i>	Hallinnon työntekijöiden vaihtuvuutta on ollut jonkin verran.

3.3 Toiminnalliset tavoitteet

3.3.1 Kunnanhallitus

Valtuusto päätti 18.6.2024 talouden tasapainottamisesta tulevaisuustyöryhmän raportin pohjalta. Kouluverkko säilyi entisellään, säästöjä etsittiin toiminnasta. Henkilöstösäästötavoite on 220 000 € vuoteen 2027 mennessä. Säästöt ovat hyvällä alulla, mutta tuo haasteita nykyisellä palveluverkolla.

Valtuusto päätti kesäkuussa 2024, että henkilökunnan koulutuksista tulisi säästää 14 000 euroa. Kunta käytti koulutukseen 9305 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Siikajoen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä (HYTE-työryhmä) koostuu viranhaltijoista ja työntekijöistä eri toimialoilta sekä luottamushenkilöistä. Kunnassa määräaikaaisesti toiminut hyvinvointi- ja hankekoordinaattori on huolehtinut kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnista. HYTE-työryhmä on ollut aktiivinen kokoontumisissaan, edistäen tavoitteitaan tehokkaasti.

Kunnan Hyte-kerroin nousi vuonna 2024 ollen 58 (55 vuonna 2023). Nousu johtui prosessi-indikaattoreiden parantumisesta, joka nostaa Hyte-kertoimeen perustuvan valtionavustuksen lisäosan, eli ns. Hyte-rahamäärää 87 000 euroon vuodelle 2025. Summa on tähänastisista valtionavustuksista korkein, samoin kuin Hyte-raha, joka oli 17,4 € / asukas vuonna 2024.

Vekalan riippusilta

Siikajoen kunnassa on voimassa oleva hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024-2025, jota toteutettiin vuoden 2024 aikana kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi läpileikkaavasti eri toimialoilla ja toimenpiteillä. Kunnassa raportoidaan asukkaiden hyvinvoinnin tilasta ja siinä tapahtuvista

muutoksista vuosittain valtuustolle. Raportissa selvitetään myös hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista.

THL:n TEAviisarin terveyttä ja hyvinvointia mittaavissa tuloksissa Siikajoen kunnalla ei ole yhtään viisaria huonon tuloksen alueella, mutta kaikissa sektoreissa on parannettavaa. Kaikkien sektorien kokonaispisteet vuonna 2024 olivat Siikajoella 49 (koko maa 70), kun se edellisenä vuonna oli 53.

Siikajoen kunnassa on ollut käynnissä hankkeita, joiden avulla on lisätty kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Hankkeita ovat olleet muun muassa koululaisten maksuttoman harrastamisen mahdollistaneet SiMa- ja HYKE-hankkeet, joiden avulla on järjestetty kerho- ja ryhmätoimintaa kaikille kunnan viidelle peruskoululle. Lisäksi varhaiskasvatuksen puolella oli MONA-hanke, jonka tavoitteena oli luoda moniammatillinen toimintamalli varhaiskasvatukseen ja tukea sitä kautta lasten tasa-arvoista ja yhdenvertaista oppimista ja antaa kasvun tukea hankkeella palkatun lisäresurssin turvin.

Kunnan asukasluku oli noin 4800 ja laski 38 henkilöllä vuoden 2024 aikana. Kunnan väestömäärän laskua ei ole saatu pysäytettyä. Kuntien välisen nettomuuton muuttotase oli negatiivinen 56 henkilöä, joka oli lähes puolet parempi kuin edellisenä vuonna.

Yritysten lukumäärä kasvoi kolmella. Yhteisöveron tuotto oli lähes 300 000 euroa vähemmän kuin 2023. Raahen seudun kehityksen kyselyssä (70 vastaajaa) kasvutavoitteet olivat muuta maakuntaa korkeammat.

Työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi 2 % välillä tammikuu 2024 - tammikuu 2025. Vuonna 2024 hyvinvointialueen ohjaus työllisyyttä edistäviin palveluihin muuttui merkittävästi ja tällä oli suora vaikutus sakkomaksuihin, jotka olivat 41 100 euroa enemmän kuin vuonna 2023. Sakkomaksut vuonna 2024 olivat 327 287 € (286 184 € vuonna 2023).

Alun perin noin kaksi miljoonaa euroa alijäämäisenä hyväksytty talousarvio toteutui lopulta tilinpäätöksessä noin 3 miljoonaa euroa parempana. Tilinpäätös toteutui 1,073 miljoonaa ylijäämäisenä.

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Taloudellisesti vuosi oli odotettua huomattavasti parempi. Talousarvion todenmukaisempaan laadintaan olisi syytä kiinnittää huomiota.
- Oliko talouden tasapainottamiseen käytettävät toimet ylimitoitettuja ja hätiköityjä?
- Koulutuksiin käytetyn määrärahan väheneminen on ristiriidassa osaamisen kehittämisen kanssa.
- Sähköisen avustushaun kehittäminen on työn alla.

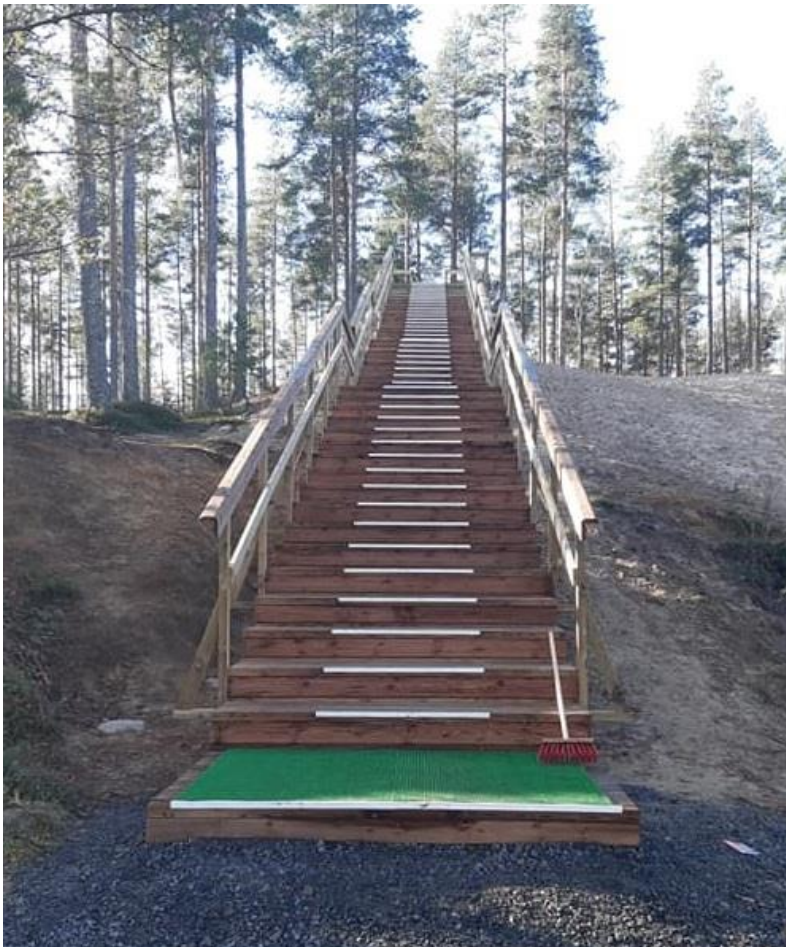
3.3.2 Sivistyslautakunta

Valtuusto päätti 18.6.2024 talouden tasapainottamisesta tulevaisuustyöryhmän raportin pohjalta. Palveluverkko säilyi entisellään. Säästöjä etsittiin toiminnasta. Kirjastoverkon säästö henkilökuluista ja materiaaleista on toteutunut. Sivistystoimen henkilökunta on vähentynyt 15 henkilöllä vuoden 2024 aikana.

Hyvinvointi vaihtelee eri ikäryhmissä. Ennaltaehkäisevän työn merkitys on kasvanut. Palveluja ja toimintaa on kehitetty. Hyvinvoinnin kehittäminen on tärkeää kaikissa peruspalveluissa.

Lasten ja nuorten palvelut ovat onnistuneet suunnitelmien mukaan. Varhaiskasvatuksen palvelut ovat toteutuneet tarvetta vastaavasti ja lainmukaisesti. Varhaiskasvatuksen kyselyyn vastanneista 86-98 % ovat olleet tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Henkilöstö on ammattitaitoista ja täydennyskoulutuksiin on osallistuttu. Varhaiskasvatuksen opettajista kaikki eivät ole päteviä, mutta loputkin pätevoityvät vuoden 2025 aikana.

Nuorisotoiminta on monipuolistunut ja kerhotoimintaa on joka koululla. Etsivä nuorisotyö on tarjonnut ohjausta kaikille tuen tarpeessa oleville vapaaehtoisuuteen perustuen. Nuorisopalveluissa on haasteita tavoittaa nuoria. Palvelua on suunnattu koulunuorisotyöhön, nuorisotyön jalkauttamiseksi kaikkien nuorien saavuttamiseksi. Nuorisovaltuusto on saatu jälleen toimimaan ja siinä on 12 jäsentä. Nuortentalo muutti kunnan omiin tiloihin Yrityspuistoon ja nimi muuttui Ruorista Waloksi. Nuorten Moottoripaja-toiminta on tavoittanut poikia paremmin kuin nuorisotilatoiminta.

Liikuntamahdollisuuksia on järjestetty kaiken ikäisille kuntalaisille. Liikuntapaikkaverkosto on pyritty ylläpitämään toimivien koulujen yhteydessä. Tavoitteena on ollut helppo saavutettavuus.

Siikajoki-opiston kurssitarjonta noudattaa aikaisempien vuosien laajuutta. Uusia kursseja ja vaihtelua pyritään saamaan aikaan. Toteutuneet tunnit on vähentyneet talouden tasapainottamisen päätösten seurauksena. Siikajoen toimintakeskus Paja-Pehkola muutti pois Paavolan vanhasta kansakoulurakennuksesta, joka toimii nyt opistotalona Siikajoki-opiston käytössä.

Hietamaan kuntoportaat

Kirjastoverkko on pysynyt ennallaan, kirjastopalveluja on järjestetty viidellä eri kylällä. Lainauserä määrät kunnassamme ovat lähes kaksinkertaiset samankokoisten kuntien keskimäärään verrattuna. Omatoimikirjasto on lisännyt saavutettavuutta Ruukissa ja Siikajoenkylällä. Myös Paavolassa aloitti omatoimikirjasto. Kirjastopalvelujen kustannustehokkuus, toimintakulut / lainaus, on Siikajoella 4,79 € (maaseutumaiset kunnat 5,49 € vuonna 2023). Kulttuuripalveluita on kehitetty kulttuuristrategiatyön kautta, jota on valmisteltu kulttuurin kehittämissuunnitelmassa. Kulttuurityö on huomioitu myös hyvinvointityössä.

Perusopetuksesta 89/90 sai päästötodistuksen ja kaikki päästötodistuksen saaneet vastaanottivat jatko-opintopaikan.

Sivistyslautakunta onnistui toiminnallisissa ja taloudellisissa tavoitteissa lisätalousarvion jälkeen hyvin. Toimintatuotot ylittyivät 88 016 € ja toimintamenot olivat 61 478 € enemmän kuin talousarvio. Toimintakate vuodelle 2024 oli 26 538 € yli talousarvion.

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Haasteena ollut rekrytoida koulupsykologia ja pätevää varhaiskasvatuksen henkilöstöä.
- Kansalaisopisto onnistui luopumaan 3 ulkopuolisesta vuokratilasta.
- Kirjastomenot (kulut/lainaus) Siikajoella alhaisemmat kuin muualla.

3.3.3 Tekninen lautakunta

Vuonna 2024 tehtiin talouden tasapainottamisen päätöksiä. Valtuuston kesäkuun päätöksissä palveluverkko säilyi entisellään ja säästöjä etsittiin toiminnasta. Teknisen toimen kiinteistönhoitajien ikärakenteen on todettu ikääntyvän ja jäävän pikkuhiljaa eläkkeelle. Heidän töitä jaetaan kiinteistönhoitajien kesken ja pyritään siten säästämään henkilökuluissa. Töitä joudutaan priorisoimaan.

Talviliikuntapaikkojen kunnossapidosta tekninen toimi säästi vuonna 2024 noin 68 000 €.

Teknisen toimen talouden toteumassa toimintatulot ylittyivät 502 765 € ja toimintamenot alittuivat 60 409 €. Toimintakatteen muutos oli 563 174 €.

Teknisen lautakunnan tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Kiinteistöjen ja liikunta- ja leikkipuistojen salkutukset ovat ajantasalla ja ylläpito onnistui tarkoituksen mukaisella tavalla. Henkilöstö on käynyt koulutuksia vähintään 1 pv/hlö.

Konserniyhteistyö on toiminut sopimuksen mukaan ja yhteistyö rakennus- ja ympäristövalvonnan kanssa on toiminut tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

Paavolan monitoimitalon pihatyöt valmistuivat vuonna 2024

Kiinteistönhoidon tavoitteet on pääosin saavutettu. Buildercom-kiinteistönhoito-ohjelmiston käytössä on pyritty rutiiniin. Kunnan tarpeettomista kiinteistöistä onnistuttiin luopumaan kolmesta, kun tavoitteena oli luopua kahdesta. Kaavoitushankkeet etenivät suunnitelmien mukaan.

Sähköenergiankulutusta on onnistuttu vähentämään edellisestä vuodesta 100 MWh. Sähkön kulutusta on pyritty vähentämään esimerkiksi säätämällä tievalaistuksen, vapaa-ajan sekä ulkoilualueiden valaistusaikoja.

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Tekninen toimi on onnistunut hyvin niin talousarvion tavoitteissa kuin talouden tasapainottamisen säästötoimissa.
- Onko Heikinhovin saniteettitilojen suunnittelussa ja toteutuksessa toimittu valtuuston päätösten mukaisesti?

3.4 Taloudelliset tavoitteet

3.4.1 Talous

Vuonna 2024 Siikajoen kunnan tilikauden tulos oli 1 073 000 euroa. Tulosta paransi harkinnanvarainen valtionavustus ja talousarviota paremmat verotulot.

Kunnan tulevaisuustyöryhmän raportti valmistui vuonna 2024. Valtuuston 18.6.2024 päätöksellä kouluverkko säilyi ennallaan ja säästöjä haettiin toiminnasta ja liikuntapaikoista.

3.4.2 Investoinnit

Investoinnit toteutuivat alle 50 prosenttisesti, vaikka investoinnit pyrittiin pitämään minimissään taloustilanteen vuoksi. Paavolan monitoimitalon pihatyöt valmistuivat vuonna 2024.

3.4.3 Lainat ja vakavaraisuus

Vuonna 2024 pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin noin 950 000 euroa. Tilinpäätöshetkellä Siikajoen kunnalla oli pitkäaikaista lainaa 10 156 600,78 euroa. Vuoden aikana lyhytaikaista lainaa ei nostettu. Tilikauden lopussa kunnalla ei ollut lyhytaikaista lainaa.

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Investointien toteutumisprosenttiin tulisi kiinnittää huomiota.

3.5 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Siikajoen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on hyväksytty kunnanhallituksessa 11.11.20219 § 394 ja valtuustossa 28.11.2019 § 154. Ohje sisältää myös sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen, jossa otetaan kantaa sisäisen tarkastuksen tehtäviin, tarkastussuunnitelman laatimisen, raportointiin sekä dokumentointiin ja arkistointiin. Sisäinen tarkastus on sisäisen valvonnan näkyvä osa.

Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja valvoo sen toimeenpanoa. Kunnanjohtaja, johtavat viranhaltijat ja lautakunnat vastaavat toimialoillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja raportoivat siitä kunnanhallitukselle. Kunnanhallitus, sivistys- ja tekninen lautakunta ovat kukin valinneet kaksi henkilöä, jotka toimivat toimialansa sisäisinä tarkastajina.

Hallintokuntien sisäiset tarkastukset on suunniteltu ja toteutettu suunnitelmien mukaan.

4 KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Paavolan Vesi Oy liikevaihto oli n. 1,32 miljoonaa euroa. Liikevaihto nousi 2,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihdon tavoitteena oli pitää se sellaisella tasolla, että yhtiö voi vastata velvoitteestaan. Tavoite toteutui. Yhtiön tulos on kolmen viimeisen vuoden (2022-2024) keskiarvona laskettuna -27 683,87 € / vuosi. Tilikauden tulostavoite ei toteutunut johtuen ennakoitua vähäisemmästä veden ja jäteveden myynnistä. Yhtiön omavaraisuusaste on vuoden 2024 tilinpäätöksessä noin 77,34 % eli yhtiön toiminta jatkuu edelleen erittäin vakavaraisena. Yhtiöllä ei ole tällä hetkellä pitkäaikaista velkaa rahoituslaitoksilta tai omistajalta.

Kiinteistö Kvantilla oli 2024 neljä taloudellista tavoitetta. Liikevaihto saadaan yli 180 000 euron. Liikevaihto oli 162 326,74 €, eli tavoite ei toteutunut. Tilikauden yli/alijäämä tavoite oli 0 euroa. Tavoite toteutui, ylijäämä oli 5,72 €. Vakavaraisuusaste tavoite oli, että pysyy yli 15 %. Tavoite saavutettiin, vakavaraisuusaste oli 22,19 %. Pitkäaikaisten velkojen määrä tavoitetta ei saavutettu. Velkaa oli 262 666,23 € kun tavoite oli, ettei ylitä 240 000 €. Toiminnallisena tavoitteena oli, että käyttöaste pyritään pitämään yli 90 %. Tavoite ei toteutunut, sillä käyttöaste oli 72,15 %.

Ruukin Villa Oy liikevaihdon tavoitetta ei saavutettu. Liikevaihto oli 636 400,50 €, kun tavoite oli 700 000 €. Tilikauden ylijäämä tavoitetta (53 280 €) ei saavutettu. Tilikauden alijäämä oli -117 803,37 €. Vakavaraisuus tavoite (1,00 %) saavutettiin. Vakavaraisuus oli 9,18 %. Pitkäaikaisten rahalaitoslainojen määrä oli 1 461 975,99 € ja pääomalaina 1 089 763,00 €, eli tavoite yhteensä alle 2,65 milj. € saavutettiin. Käyttöasteen pitäminen yli 90 % ei toteutunut, käyttöasteen ollessa 81,49 %.

Ruukin Yrityspuisto Oy:n liikevaihdon tavoite 2,35 milj. euroa saavutettiin (2,549 milj. €). Tilikauden voitoksi tavoiteltiin 50 000 €, mutta tilikauden kirjanpidon tappio oli -89 023,52 euroa johtuen lämmityskustannusten noususta ja rakennusten sekä koneiden ja laitteiden korjaustarpeista. Vakavaraisuusaste tavoite 50 % saavutettiin (57,08 %) ja pitkäaikaisten lainojen määrän 1,89 milj. euron tavoitteeseen ei päästy (2,228 milj. €). Toiminnallisissa tavoitteissa muun muassa kiinteistöjen käyttöastetavoite yli 90 % saavutettiin (95 %).

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Tarkastuslautakunta on huolissaan tytäryhtiöiden tappiollisista tuloksista. Paavolan vesi, Ruukin Villa ja Ruukin Yrityspuisto teki tappiollisen tuloksen.

5 HENKILÖSTÖ

Henkilöstön määrä on laskenut edellisestä vuodesta 20 henkilöllä ollen vuoden 2024 lopussa 222 henkilöä.

Vuoden 2024 aikana toistaiseksi voimassa ollut palvelusuhde päättyi kahdeksalla henkilöllä (14 vuonna 2023). Kaksi heistä siirtyi eläkkeelle ja kuusi palvelusuhdetta päättyi työntekijän omasta pyynnöstä.

Kunnan vakinaisesta henkilöstöstä naisia oli 82,8 % (81,9 % vuonna 2023) ja miehiä 17,2 % (18,1 % vuonna 2023). Henkilöstöstä 50 vuotta täyttäneitä oli 50,9 %. Alle 30-vuotiaita oli 3,7 %. Vakinaisesta henkilöstöstä 60 vuotta täyttäneitä oli lähes viidennes. Kunnan työntekijöiden keski-ikä oli 42,8 vuotta (43,2 vuotta vuonna 2023).

Eläköityminen tulee jatkumaan Siikajoen kunnassa Kevan ennusteiden mukaan seuraavan viiden vuoden aikana niin, että vanhuus- tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyy vuosittain 6–13 henkilöä. Ennusteiden mukaan eläkkeelle siirtyy eniten henkilöstöä vuonna 2025, 13 henkilöä. Eläköitymisen ennustamista vaikeuttaa se, että henkilö itse voi valita joustavasti eläkkeelle siirtymisen ajankohdan. Määrällisesti eniten eläkkeelle siirtyy opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstöä.

Sairauspoissaoloja, työtaturmat mukaan lukien, oli laskennallisesti 20,3 päivää/palkkaa saava henkilö, mikä edelliseen vuoteen verrattuna nousi kolmella päivällä/henkilö, ollen yhteensä 3953 päivää (3726 vuonna 2023). Eri hallinnon aloilla on ollut vuonna 2024 useita pitkiä sairauspoissaoloja. Suurin nousu sairauspoissaoloissa oli työllistämisessä. Jos työllistämistä ei huomioida, on sairauspäiviä keskimäärin 17,4 (edellisvuonna 15,5) ja työtaturmapäiviä 0,5 (edellisvuonna 0,8) henkilöä kohden. Tilastoja tarkasteltaessa on huomioitava, että pienessä työyhteisössä yksittäiset pitkät poissaolot vaikuttavat kokonaistilanteeseen.

Terveystalon tilastojen mukaan yleisimpiä yksittäisiä sairauspoissaolojen syitä Siikajoen kunnassa olivat mielenterveyden häiriöt sekä tuki- ja liikuntaelinsairaudet.

Siikajoki

Henkilöstön hyvinvointia on pyritty edistämään muun muassa tarjoamalla hyvät koulutusmahdollisuudet koko henkilöstölle. Vuonna 2024 palkallisia koko päivän kestäneitä koulutuksia käytiin 109 päivää vähemmän kuin edellisenä vuonna. Lisäksi on ollut runsaasti osapäivän kestäneitä koulutustilaisuuksia, joita ei ole tilastoitu palkanlaskentaohjelmaan. Erilaiset etäkoulutukset ja koulutuskäytännöt ovat osoittautuneet kustannustehokkaiksi tavoiksi säästää työaikaa ja matkakustannuksia.

Henkilöstön kanssa on käyty kehityskeskustelut. Työhyvinvointia on pyritty edistämään mm. toimivalla työterveyshuollolla, liikunta-, kulttuuri- ja hierontaedulla (Smartum-etu), lounasedulla, etätyömahdollisuudella sekä savuttomuudella ja päihteettömyydellä.

Kunnassa on käytössä lakisääteinen sisäinen Whistleblowing-ilmoituskanava, jonka kautta kunnan työntekijät voivat tehdä nimettömästi ilmoituksen esimerkiksi mahdollisista väärinkäytöksistä.

Keväällä 2024 Siikajoen kunnassa käytiin yhteistoimintaneuvottelut. Henkilöstöön liittyen päätettiin näistä asioista; yleinen henkilöstösäästötavoite 220 000 €/vuosi, omasta aurauksesta luopuminen, kunnan kiinteistöpäällikön työpanosta voidaan myydä Ruukin Yrityspuistolle, henkilökunnan koulutuksista säästetään 14 000 € ja työterveyspalvelujen laajuus supistetaan niin, että saadaan 10 000 € säästö.

Elokuussa 2024 kunnanhallitus hyväksyi Siikajoen kunnan tekoälypolitiikan. Se koskee kaikkia kunnan työntekijöitä ja sisältää periaatteita, joita tulisi noudattaa tekoälyn käytössä.

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Henkilökunnan poissaoloista ollaan huolissaan, ne olivat vuonna 2024 korkeimmillaan kymmeneen vuoteen.

6 YHTEENVETO

Vuonna 2024 kunnan toimintaan vaikutti talouden tasapainottaminen. Tulevaisuustyöryhmä etsi konsulttien ja viranhaltioiden kanssa säästöjä. Tavoitteena oli 2 miljoonan euron vuotuisen alijäämän estäminen. Valtuuston kesäkuun kokouksessa tehtiin päätökset talouden tasapainottamiseksi, kouluverkkoon ei tullut muutoksia. Säästöt tehtiin pienemmistä toiminnoista ja henkilöstöstä. Tältä pohjalta tilinpäätöksen tulos on hyvä, 1,073 milj. euron ylijäämä. Miten talouden ennustaminen saadaan paremmin toteutettua?

Väkiluvun kehitys oli negatiivinen, väkiluku aleni 38 henkilöä vuoden 2024 aikana. Negatiivinen muuttotase puolittui edellisestä vuodesta. Muuttotase oli 56 henkilöä negatiivinen. Väkiluku vuoden 2024 lopussa oli noin 4800 henkilöä.

Henkilöstön vaihtuvuus on edelleen suurta. Kunnanjohtajan irtisanoutumisen myötä vaihtuvuus johtoryhmässä on haastanut. Henkilöstön sairauspoissaolot ovat lisääntyneet huolestuttavasti 17,3 päivästä 20,3 päivään, kun tavoitteena oli sairauspoissaolojen väheneminen.

Tarkastuslautakunta kiittää luottamushenkilöitä, kunnan viranhaltijoita ja työntekijöitä hyvin tehdystä työstä kunnan ja kuntalaisten parhaaksi. Tehdään työtä jatkossakin strategiassa ja talousarvioissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

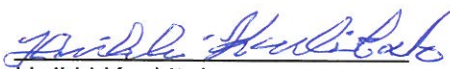
Siikajoki 6.5.2025

Pauli Nikula
puheenjohtaja

Sinikka Eirola
varapuheenjohtaja

Heikki Keskitalo
jäsen

Tuomo Kiela
jäsen

Mauri Krankkala
varajäsen